

MAA- JA RUUMIAMET

Saaremaa Vallavalitsus
vald@saaremaavald.ee
Tallinna tn 10
93819 Kuressaare linn, Saaremaa vald

Teie 17.06.2025 nr 5-2/3618-1

Meie 12.08.2025 nr 12-1/25/379-4

Karujärve lasketiiru detailplaneeringu heakskiitmine

Saaremaa Vallavalitsus esitas Maa- ja Ruumiametile (MaRu) Karujärve lasketiiru detailplaneeringu heakskiidu saamiseks planeerimisseaduse (PlanS) § 142 lõike 5 ja § 90 lõike 1 alusel.

Planeeringuala suurusega ca 13 ha hõlmab Karujärve külas Karujärve lasketiiru katastriüksust (71401:001:2871), millel asub Kaitseliidule kuuluv kuni 100 m laskedistantsiga lasketiir. Detailplaneeringuga määratakse ehituõigus lasketiiru laiendamiseks ning taktikalise liikumis- ja laskmisala rajamiseks. Planeeringuala on igast küljest ümbritsetud riigi omandis oleva Kihelkonna metskond 11 metsamaa katastriüksusega (71401:001:2870). Detailplaneeringuga tehakse ettepanek muuta puhke- ja virgestusmaa juhtotstarve riigikaitsemaa juhtotstarbeks, mistõttu on tegemist üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga, mille koostamisele kohaldatakse üldplaneeringu menetlust.

Menetluskäik

Detailplaneering algatati Saaremaa Vallavolikogu 29.02.2024 otsusega nr 1-3/8 ning detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) jäeti algatamata Saaremaa Vallavolikogu 24.10.2024 otsusega nr 1-3/52.

Detailplaneeringu eelnõu avalik väljapanek toimus 19.12.2024-17.01.2025 ja avalik arutelu toimus 27.01.2025. Avaliku väljapaneku jooksul esitasid ettepanekuid Keskkonnaamet ja piirkonna elanike esindaja, kelle peamiseks mureks oli mürahäiring. Arvamuse esitajatele vastati ning arvamusi käsitleti avalikul arutelul, kus lepidi kokku, et kohalikke elanikke teavitatakse lasketiiru kasutamisest ja detailplaneeringus täpsustatakse kaitsevallide lahendust. Tegemist ei ole müravallidega vaid laskesuundadel paiknevate ohutusvallidega.

Detailplaneeringu on kooskõlastanud Päästeamet, Terviseamet, Tarbijakaitse- ja Tehnilise Järelevalve Amet ning Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus. Keskkonnaamet loobus detailplaneeringu kooskõlastamisest aluste puudumise tõttu ning kinnitas, et ameti varasemalt esitatud arvamustega on arvestatud. Lisaks planeeringuala piirinaabritele on kaasatud ka Mustamäe tee 51 / 10621 Tallinn / 665 0600 / maaruum@maarium.ee / www.maarium.ee
Registrikood 70003098

katastriüksuste omanikud, kes jäävad mürauringu alusel enam kui 50 dB mürataseme alale.

Detailplaneering võeti vastu Saaremaa Vallavolikogu 27.03.2025 otsusega nr 1-3/13 ja suunati avalikule väljapanekule. Avalik väljapanek toimus perioodil 24.04.-23.05.2025. Avaliku väljapaneku jooksul esitati üks arvamus, mis käsitles lasketiirust tulenevat mürahäiringut (lasketiiru kasutuskooormus, kaitsevallide vähendamine ja leevendavate meetmete puudumine detailplaneeringus). Vallavalitsus esitas oma põhjendatud seisukoha ning arvamust arutati 04.06.2025 toimunud avalikul arutelul. Arutelu protokollis kohaselt lepidi kokku, et detailplaneeringu seletuskirja täiendatakse mürahäiringut leevendavate organisatsioonide meetmetega. Sätestatakse, et kui Kaitseliit on ühes kuus ära kasutanud 12 laskepäeva, siis piiratakse kolmandate isikute lasketiiru kasutamise võimalust. Samuti lepidi kokku, et arvamuse esitaja annab teada, kas jääb oma esitatud arvamuse juurde või nõustub arutelul kokku lepituga. Arvamuse esitaja tähtjaks oma seisukohta ei esitanud, mistõttu on tegemist senise planeeringumenetluse käigus lahendamata jäänud arvamusega.

Saaremaa Vallavalitsus on teavitanud detailplaneering algatamisest ja KSH algatamata jätmisest ning eelnõu ja vastuvõetud planeeringulahenduse avalikest väljapanekutest ja aruteludest koostöötegijaid ja kaasatavaid kirjalikult ning avaldanud teated kohaliku omavalitsuse veebilehel, vallalehes Saaremaa Teataja ning maakonnalehes Saarte Hääl. Detailplaneeringu algatamise ja KSH algatamata jätmise teated on avaldatud Ametlikes Teadaannetes.

Planeeringu õigusaktidele vastavus

PlanS § 138 lõike 4 kohaselt kontrollib MaRu detailplaneeringule heakskiidu andmise otsustamisel detailplaneeringu vastavust õigusaktidele. Detailplaneeringu sisulise lahenduse otstarbekuse üle on kaalutusõiguse alusel ainupädev otsustama kohalik omavalitsus, kelle pädevuses on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 1 järgi kohaliku elu küsimuste, k.a ruumilise planeerimise, iseseisev ja lõplik korraldamine ning otsustamine. Planeerimisalase tegevuse korraldaja peab tasakaalustama erinevaid huve, sealhulgas avalikke huve ja väärtusi, kaaluma neid vastavalt planeerimise põhimõtetele ja planeeringu eesmärkidele ning lõimima need planeeringulahendusse. Seega juhul, kui planeeringulahendus ei ole vastuolus kehtivate õigusaktidega, on planeeringutega kavandatavate ehitus- ja maakasutustingimuste ruumilise sobivuse üle otsustajaks kohalik omavalitsus.

Esitatud materjalidest nähtuvalt on kohalik omavalitsus detailplaneeringu lahendust kaalunud ning taganud avalike huvide ja väärtuste ning erahuvide tasakaalustatud arvestamise. Detailplaneeringuga soovitakse laiendada olemasolevat lasketiiru ja sellega seonduvat müra on käsitletud seletuskirja peatükis 8.2. Kuna atmosfääriõhu kaitse seaduses ei ole riigikaitse tegevuse müra reguleeritud on detailplaneeringu koostamisel lähtutud Kaitseministeeriumi juhendmaterjalidest ja läbi viidud mürauringust. Seletuskirja kohaselt on lähimate elamute juures tagatud head akustilised tingimused (44-46 dB). Laiendatava lasketiiru näol on tegemist madala mürakategooriaga lasketiiruga, kus 500 m kaugusel lasketiirust ei ole müra kriitiline tase (65 dB) ületatud. Arvestades mürauringu tulemust ja asjaolu, et olemasolevad ja planeeritud elamud paiknevad lasketiirust ca 1 km kaugusel ei ole detailplaneeringuga müravalle kavandatud. Seatud on organisatoorsed meetmed mürahäiringu leevendamiseks nagu laskepäevade arvu piiramine ning laskepäevadest teavitamine. Seega on müra teemat detailplaneeringu koostamisel hinnatud, kaalutud ehituslike leevendavate meetmete rakendamise vajadust ning seatud organisatoorsed leevendavad meetmed.

Arvamuste esitajad on olnud teadlikud planeeringulahendusest ning saanud väljendada oma seisukohti planeeringu koostamise käigus. Arvamuste arvesse võtmise kohta on kohalik omavalitsus andnud oma põhjendatud seisukoha. Seega on arvamuste esitajad saanud kasutada oma õigusi detailplaneeringu koostamisel ja seeläbi olnud planeeringu koostamisse kaasatud.

Vastavalt PlanS § 142 lõikele 1 võib detailplaneering põhjendatud vajaduse korral sisaldada kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut. Üldplaneeringu muutmise vajadust on põhjendatud detailplaneeringu seletuskirja peatükis 5.

MaRu asub seisukohale, et detailplaneeringu koostamisel on arvestatud PlanS-s sätestatud detailplaneeringu koostamise ja avaliku menetluse nõuetega ning täidetud on PlanS §-s 126 nõutud kohustuslikud ja lisaks muud asjakohased detailplaneeringu ülesanded. MaRu hinnangul on detailplaneeringu lahenduse kaalutlused põhjendatud, selle koostamisel on järgitud PlanS-s sätestatud põhimõtteid ning detailplaneering vastab õigusaktidele.

Kokkuvõte

Lähtuvalt PlanS § 142 lõikest 5 ja PlanS § 90 lõikest 2, annab Maa- ja Ruumiamet heakskiidu Karujärve lasketiiru detailplaneeringule.

Juhime tähelepanu, et MaRu heakskiitu detailplaneeringule ei saa pidada eelhaldusaktiks. Tegemist on haldusmenetluse seaduse § 16 lõike 1 kohase siduva iseloomuga kooskõlastusega, mis on menetlustoiming, mitte iseseisev haldusakt. Nagu muidki menetlustoiminguid saab sellist kooskõlastust reeglina vaidlustada üksnes koos lõpliku haldusaktiga.¹

Detailplaneeringu kehtestamine kuulub kohaliku omavalitsuse pädevusse. Seega otsustab antud juhul Saaremaa Vallavalitsus, kas detailplaneeringu lahendus tagab võimalikult paljude ühiskonnaliikmete vajaduste ja huvide (sh ka arvamusi esitanud isikute huvide) arvestamise. Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 4 lõike 2 kohaselt peab haldusorgan kaalutlusõigust teostama kooskõlas volituse piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve. Siinjuures juhime tähelepanu sellele, et Riigikohus on välja toonud planeeringute kui ulatusliku kaalutlusruumiga otsuste motiveerimise suure tähtsuse. Kui motivatsioon esitatakse selle mahukuse tõttu mõnes teises dokumendis, peavad haldusaktis olema ära toodud vähemalt põhimotiivid. Kui tehakse viide mõnele teisele dokumendile, siis peab lõppkokkuvõttes olema arusaadav, milline selles dokumendis sisalduv informatsioon kujutab endast osa haldusakti põhjendusest. HMS § 56 vastaselt haldusakti motiveerimata jätmine tähendab üldjuhul selle haldusakti õigusvastasust ning on haldusakti tühistamise aluseks.² Eriti hoolikalt tuleb põhjendada selliseid planeeringuotsuseid, millega kitsendatakse isikute maakasutuse ja ehitamise õigust või mille vastu on esitatud vastuväiteid planeeringu koostamise käigus.³ Palume kohalikul omavalitsusel detailplaneeringu kehtestamise otsustamisel ja otsuse vormistamisel arvestada eelmärgitud motiveerimise põhimõtetega.

Arvestades, et müra teemat on planeeringulahenduses avaliku väljapaneku järgselt ning heakskiidu andmise raames põhjalikumalt selgitatud, soovime Saaremaa Vallavalitsusel arvamuse esitajat täiendatud planeeringulahendusest uuesti informeerida. Planeeringulahendusega jätkuvalt mittenõustumisel on arvamuse esitanud isikul võimalik, kohaliku omavalitsusega ja planeeritava kinnisasja omanikuga kohtuväliselt kokkuleppele mitte jõudmisel, pöörduda oma subjektiivsete õiguste kaitseks halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras. Kehtestatud planeeringu vaidlustamist reguleerib PlanS § 141.

PlanS § 142 lõige 8 kohaselt teeb kohaliku omavalitsuse üksus 30 päeva jooksul pärast detailplaneeringu kehtestamist muudatuse üldplaneeringusse. Palume kanda muudatus üldplaneeringusse seaduses sätestatud tähtaja jooksul.

¹ RKHKo [3-3-1-12-07](#)

² RKHKo [3-3-1-39-07](#)

³ RKHKo [3-3-1-37-04](#)

Rõhutame, et tulenevalt PlanS § 139 lõikest 4¹ tuleb planeeringu koostamise korraldajal esitada kehtestatud detailplaneeringu kohta PlanS § 4¹ lõikes 6 nimetatud andmed planeeringute andmekogusse 14 päeva jooksul detailplaneeringu kehtestamisest arvates.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kati Tamtik
peadirektor

Merilin Rosenberg
58041423 merilin.rosenberg@maarium.ee